

Tampereen OMAKOTIVIESTI

Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestön jäsenlehti

3/2017

Teboilin uudet rikittömät polttoöljyt ovat nyt korvanneet aiemmat tuotteet. Uutuudet pitävät huolen, että kotisi lämpenee entistäkin puhtaammin. Rikittömän polttoöljy sopii taloosi ihan sellaisenaan, lämmitysjärjestelmään ei tarvita mitään muutoksia. Valitse Teboil Motor/Lämmitys kevytpolttoöljy tai Teboil Motor/Lämmitys Activ kevytpolttoöljy, joka palamista parantavan katalyytin ansiosta palaa vieläkin tarkemmin ja nokeaa vähemmän. Nauti puhtaammasta lämmöstä ja tee öljytilauksesi jo tänään!

Tilaa numerosta **0800 183 300** (0800 183 20 på svenska)
tai osoitteesta www.teboil.fi/tilaus

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

KAIKKEA PIHAAN

TARJOUS

Männyn kuorike

2 m³
suursäkki
alk. **145 €**
kotiin
kuljetettuna

multa,
kuorike, kivituhka
1 m³ SUURSÄKKI
alk. **95 €**
kotiin
kuljetettuna

Voit tilata tuotteita
myös verkkokaupasta
WWW.SEPELISAMPO.FI

1-2 päivän
toimitusajalla

1 m³
n.1500 kg
kiviainesta

- MULTAA
- KUORIKETTA
- HIEKKA
- KIVITUHKA
- KIVIÄ
- SEPELIÄ
- LAATTOJA
- LIUSKEKIVIÄ

Pihaan
nostettuna.

Pihaan
kipattuna.

Perävaunuun
kuormattuna.

Tuotteita
saatavana
myös 25 kg
säkeissä!

SEPELISAMPO

puh. 0400 299 992

Sammon valtatie 77, 33580 Tampere

Se pelittää.

www.sepelisampo.fi

PUHEENJOHTAJAN *palsta*

Pj. Simo Ylisiurunen

Talollisille kiinteistövero!

Kesä mennyt on ja talolliset ovat säästyneet kasteluvesien kannolta ja saaneet säästöä vesimaksussa. Mutta vastineeksi ruohonleikkurit ovat kuluttaneet polttoainetta ja toisella tapaa on vartaloenergiaa kulunut nurmikkoa leikatessa. Näin se luonto tasaa!

Omakotiväen ehkäpä mielenkiintoisin matkakohde oli Valkeakoskella pidetyt talonäyttely, joka perustui minimoituun asumiseen niin pinta-alaltaan, tontin kooltaan ja kokonaiskustannuksiltaan siten, että voi mainita olevansa talollinen.

Asuinpinta-alaan oli suunniteltu kaikki saunasta alkaen 2-3 henkisen perheen tarpeet. Kohdeasukkaina kehuttiin olevan jopa ikäänntyneet pariskunnat, jotka halusivat luopua suurista ns rintamamiestaloista ja säästyä ainaisista

remonteista sekä isommista siivouksista. Asunnot olivat juuri kuin nakutettu tähän.

Mielestäni hieno esittely hintaluokkaan 150.000- 200.000 euroa tontteineen.

Toivottavasti jatkossa toteuttaa joku muukin paikkakunta kuin Valkeakoski, joka näin hienosti panosti messuasiaan!

Valtioneuvoston eli Suomen hallituksen suunnitteilla on talollisille lisämaksua kiinteistöveronousun muodossa!

**Tampereen
Omakotiviesti
Syyskuu 3/2017**

*Tampereen
Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestö ry
Hatanpääkatu 15 B
33900 Tampere
www.tampereenomakoti.fi*

Puheenjohtaja
Simo Ylisiurunen
Puh. 040 529 7920
simo.ylisiurunen@
elisanet.fi

Varapuheenjohtaja
Juhani Skogberg
Puh. 0500 887 950
juhani.skogberg@tpnet.fi

Sihteeri
Tuula Lahtinen
Puh. 050 521 4899
tuulalahtinen@
hotmail.com

Taloudenhoitaja
Carita Sinkkonen
040 586 5610
taloudenhoitaja.trekj@
gmail.com

**Omakotiviesti
Vastaava toimittaja**
Raisa-Tiina Lahtinen
Puh. 050 530 8913
tre.omakotiviesti@
gmail.com

Ilmoitusmyynti:
Puh. 045 133 1981
ilposiimes@gmail.com

Toimitusneuvosto:
Hallitus ja lehden toimitus

Painos 8 000 kpl
54 vsk.
Lehti ilmestyy 4 kertaa
vuodessa

ISSN 1799-4039

Jaarli Oy 2017
paino@jaarli.fi

Myöskin on suunnitteilla kiinteistöverouudistus vuonna 2020, jolloin otettaisiin huomioon päivitettyt sekä tontin että rakennusten kiinteistöarvot.

Tontin verotusarvot tulisi perustua sekä maan arvoon hinta-alueittain että rakennusten arvoon laadittujen hinta-alueiden mukaan.

Rakennusten verotusarvot perustuisivat rakennuskustannuksiin 6 eri alueilla, joissa myös huomioidaan rakennusten ikä.

Lisäksi verotuksessa tullaan huomioimaan esim. tontin paikka rantatontti vai metsäpirtti kaukana päätiestöverkolta.

Kiinteistöverotuksessa pyritään ottamaan huomioon tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus.

Uusi tehotariffi on suunnitteilla varsinkin sähkölämmitteisille talollisille. Tehotariffia suunnittelee valtakunnallinen voimasähkö välittäjä Fingrid- kantaverkkoyhtiö.

Tehotariffin perintä perustuu sähkön kulutushuippujen kustannusten korvaamiseen yhtiölle.

Tuntuu hieman hämmästyttävältä, että pikukotallinen aiheuttaa suuren kulutuspiikin. Tokkopa jouluna ja silloinkin kinkunpaisto ja saunominen aiheuttaa piikin, kun teollisuuskin on enimmäiten joululomalla.

Tampereen kaupungin maapolitiikkaohjelma v. 2014-2017 päättyy tämän vuoden lopulla ja uutta käsitellään syksyn myötä siten, että se on voimassa 2018-2021

Keskusjärjestö käsittelee hallituksen kokouksessa syyskuulla asiaa.

Polttavin asiahan talollisille on tonttivuokrien laskentaperusteet, koska ns Helsingin malli ottaa huomioon käytetyn rakennusoikeuden eikä asemakaavan mukaisen.

Hyvää syksyä ja elokuun loppua, sillä tämänvuotinen sade jatkui tätä kirjoitettaessa.

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestö r.y.

SYYSKOKOUS KUTSU !

Tiistaina 28.11. 2017

**Kehräsaarella (Alaranta) H. Liljeroosin luentosalissa 3. kerros.
Käynti pihamaan perältä.**

Valtakirjojen tarkastus kahvittelun kera alkaen klo 17.30

ja varsinainen kokous klo 18.00.

Käsitellään sääntöjen määräämät syyskokousasiat henkilövalintoihin.

Kahvitarjoilu!

Tervetuloa!

Hallitus

MYyntI, ASEnnUS SEKÄ HUOLTO:

- Öljypolttimet sekä tarvikkeet
- Kaasupolttimet sekä tarvikkeet
- Lämmityskattilat sekä kattilahuonevarusteet
- Lämmönsäätöjärjestelmät
- Kevytöljysäiliöt
- Patteriventtiilit sekä termostaatit
- Ilma-Vesi lämpöpumput

24 h VIKAPÄIVYSTYS

LAKI oilon®

**POLTINTEKNIikka
ALA-KÖRPULa OY**

Puh. 0400 429 971, TAMPERE
WWW.POLTINTEKNIikka.FI

Oikaisu

Omakotiviesti 2/2017 lehdessä julkaistuihin virheellisiin nimitietoihin: Kalevi (ei Olavi) Alanen on Hautaustoimisto Olavi Moisio Oy:n toimitusjohtaja.

Toimitus pahoittelee virhettä.

SUOSIKKAA ILMOITTAJIAMME

Avuksileo.....	18
Elastic Pipe Oy	27
Hautaustoimisto Olavi Moisio Ky.....	33
Hämeen Laaturemontti.....	19
Ikifit.....	29
Kirjapaino Jaarli Oy.....	27
K-Supermarket Länsiportti	33
Lämpölaitehuolto Honkiniemi.....	24
Pirkanmaan Jätehuolto Oy.....	20
Poltintekniikka Ala-Korpula Oy	5
Sepeli Sampo	2
Siivoussissit	11
Suomi-Venäjä Seura	36
Tampereen Hautauspalvelu Oy	15
Teboil	1
Traktorivaraosa ja Tarvike.....	11
Ölly- ja kaasulämmitys S. Honkiniemi	35
Öllykolmio Oy.....	18
Öljypoltinhuolto Keijo Haverinen	11

SISÄLLYSLUETTELO 3/2017

Puheenjohtajan palsta, Simo Ylisiurunen.....	3
Syyskokouskutsu	4
Suosikaa ilmoittajiamme.....	6
Kaupunginvaltuutetun palsta, Aila Düндar-Järvinen.....	8
Luottamusmiehen palsta, Matti Höyssä	12
Talotekniikan palsta, Börje Hagner	14
Lakimiehen palsta, Tarmo Lahtinen.....	16
Laaturemontti, pirkanmaalainen yritys työllistää yli 500 henkeä.....	19
Omakotiasuja harrastaa, Antti Karjala.....	21
Huikkaan-Ruotulan kesäjuhlat.....	22
Kesätyö.....	25
Penan tarinanurkka	28
Syksyinen resepti	31
Minne matka?.....	32
Raisa-Tiinan peräkamari.....	34

KAUPUNGINVALTUUTETUN *palsta*

Kesä on ohi ja syksy on alkanut. Kovin hääppöinen ei kesä ollut sään puolesta, edes elokuussa ei tullut hellepäiviä kuten aika usein on ollut. No, näillä mennään, toivottavasti syksy on kaunis ja kuulas !

Tampereen kaupunginvaltuusto kokoontui vielä 12.6 ja 19.6 ennen kesälomia. Näissä kokouksissa valittiin luottamushenkilöt uusiin luottamustehtäviin, voitte lukea valinnoista pöytäkirjoista osoitteesta <http://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/paatoksenteko.html>.

Kaupunginhallitus piti kokouksen vielä juhannuksen jälkeen 26.6. Syksyn kokoukset alkoivat kaupunginhallituksen kokouksella 7.8.

Keskityn tällä kertaa mielenterveyspalveluihin. Olen Suomen suurimman mielenterveysyhdistyksen, Taimi ry:n puheenjohtaja sekä toimin pitkään Mielenterveyden keskusliiton valtuuston vpj:na. Seuraavassa lehdessä kerron kaupungin talousarviosta vuodelle 2018.

Tampereen mielenterveyspalveluista

Laitan tähän teille suoran lainauksen valtuustokyselyn sisällöstä ja vastauksesta, koska uskon, että aihe kiinnostaa laajemminkin. Valitettavasti tiedotusvälineitä ei tällä kertaa ollut kokouksessa paikalla, joten aiheesta ei kerrottu yleisölle.

Valtuustokyselymme 14.8.2017 (alussa johdantomme tekemiimme kysymyksiin):

Mielenterveysongelmat ovat olleet esillä erityisesti tänä kesänä. Psykiatrian lähetteen määrä Suomessa on noussut vuodessa paikoin jopa yli 30 prosentilla. Pirkanmaan sairaanhoitopiirillä on vastuullaan psykiatrinen sairaala-hoito ja jossain määrin nuorisopsykiatrian avohoidon potilaat. Kuntien tehtävänä on hoitaa erityisesti avohoidon potilaat. Myös Pirkanmaalla lähetteen määrä on kasvanut, ainakin nuorisopsykiatrian osalta. Avohoidon lähetteen määrä on kasvanut vuodessa 30 prosenttia. Hoitoon hakeutuvat potilaat ovat sairaampia kuin ennen. Esim. koulukuraattoreiden määrästä on säästetty, mikä näkyy nuorten ja koululaisten oireilun ja ongelmien lisääntymisessä. Yhä harvemmalla nuorella ei ole psykologista ensiapua lähistöllä. Suomalaisten masennus on noussut, mikä hoitamattomana ja pitkäkestoisena

voi johtaa vakavampiin mielenterveysongelmiin. Mielenterveyspalvelujen kehittäminen, erityisesti ehkäisevän mielenterveystyön, on erittäin tärkeää. Suurimmat uhat mielenterveydelle ovat syrjäytyminen, köyhyys, mielenterveyden ongelmat ja häiriöt, sekä päihdeongelmat. Avun hakeminen mielenterveysongelmiin saattaa olla monelle korkea kynnyks, koska mielenterveysongelmiin liittyy edelleen häpeää ja leimautumista (stigma). Tästä syystä matalan kynnyksen apu ja hoitopolku ovat äärimmäisen tärkeitä.

Keskeisiä haasteita tällä hetkellä ovat erityisesti työikäisten naisten masennus, alkoholin käyttö erityisesti miehillä, lasten ja nuorten levottomuus ja sopeutumattomuus, nuorten ahdistuneisuus ja huumeiden käyttö sekä dementia iäkkäillä henkilöillä. Vakavat mielenterveyden häiriöt kuormittavat laitoshoidoa ja kuntoutusta sekä heikentävät suuresti inhimilliseltä näkökannalta sairastuneen ja hänen läheisensä elämänlaatua. Haasteita ovat myös esim. mielenterveyskuntoutujien työtoiminta ja työllistyminen, heidän asumisolosuhteensa ja asumisen laatu, mielenterveyden ja päihdeettömyyden edistäminen, mielenterveysongelmien ehkäisy ja varhainen puuttuminen. Kuntien tulisi uudistaa mielenterveys- ja päihdestrategiansa ja uudistaa hoitojärjestelmänsä tarpeita vastaavaksi. Kokemusasiantuntijoiden ja omaisten panos kehittämistyössä on tärkeää. Kolmannen sektorin palveluja, osaamista ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja tulisi hyödyntää yhä enemmän. Yhdistyksiä ja järjestöjä tulisi tukea voimakkaammin; monet järjestöt tarjoavat arvokasta vertaistuki- ja ryhmätoimintaa sekä kouluttavat kokemusasiantuntijoita.

Psykkisten sairauksien hoidossa on siirrytty laitoshoidosta avohoitoon: psykiatriset sairaalapaikat ovat vähentyneet 25 vuodessa noin 75 %. Kuitenkin mielenterveyslain mukaan henkilö voidaan määrätä psykiatriseen sairaalahoitoon vastoin tahtoaan, jos hän on psyykkisen sairautensa vuoksi vaaraksi itselleen tai muille. Kynnyks tällaiseen hoitoon on kuitenkin korkea. Avohoidon resurssit eivät ole lisääntyneet riittävästi vastaamaan tarvetta. Palvelujärjestelmä on edelleen valitettavan pirstaleinen eivätkä peruspalvelut pysty vastaamaan kysyntään riittävästi. Hoitajaksojen vähentyminen on lisännyt lääkkeiden käyttöä ja merkitystä. Psykoterapia on toimiva hoitomuoto, mutta psykoterapiaan pääsy on monille sitä tarvitseville edelleen vaikeaa ja kallista.

Omaisten vaikutusvalta on kasvanut ja mukaanotto hoitoprosessiin on yleistynyt, mutta parannettavaa omaisten huomioimisessa on vielä paljon. Omaiset ovat kuitenkin parhaimpia asiantuntijoita, koska he tuntevat sairastuneen parhaiten.

Tamperelaisten tulisi saada nopeasti ja riittävästi matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, mutta Tampereella on eriasteista hoitoa tarvitsevia suuri määrä eikä hoitoon pääse aina riittävän nopeasti, eikä hoito ole riittävän nopeaa, tiivistä, monipuolista eikä pitkäjänteistä. Hoidon päätyttyä monet jäävät oman onnensa nojaan, varsinkin jos heillä ei ole omaisia tai ystäviä, jotka auttaisivat ja tukisivat hoitajakson loputtua. Huolena ovat myös ne mielenterveyskuntoutuneet, jotka ovat syrjäytyneet eikä heillä ole mitään hoitosuhdetta.

Seuraavassa suorat kysymyksemme sekä Maritta Närhen, Tampereen kaupungin sosiaalipalvelupäällikön, vastaukset kyselymme :

1. Mikä on Tampereen mielenterveyspalvelujen kokonaistilanne (saatavuus, lähetteet, hoitajakset, hoidon seuranta, kuntoutus) tällä hetkellä?

Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten hoito toteutetaan ensisijaisesti perustasolla (terveysasemat, opiskelijaterveydenhuolto, työterveyshuolto). Tarvittaessa potilas lähetetään psykiat-

risen avohoidon erikoissairaanhoidon (esim. psykiatrian poliklinikat, päiväsairaala, liikkuva psykiatria). Perustasolle on lisätty resursseja mielenterveys- ja päihdeongelmien tutkimiseen ja hoitoon ja saatavuuden lisäämiseen, kuten mielenterveystyöparien lisäys, sekä kehitetty hoidon sisältöä, esim. käynnistetty erilaisia ryhmämuotoisia hoitoja.

Seuraavissa kappaleissa asiaa on tarkasteltu Tampereen mielenterveys- ja päihdepalveluiden suunnasta (psykiatrinen avohoito). Mielenterveys- ja päihdepalvelut saa kiireellisyysmukaan. Potilaan subjektiivinen kokemus ja lääkärin kliininen lääketieteellinen arvio kiireellisyydestä ymmärrettävästi voivat erota toisistaan. Läheteiden käsittely Tampereen mielenterveys- ja päihdepalveluissa on keskitetty yhteen yksikköön, jolloin mahdollistuu yksilöllisen tarpeen selvittäminen tasapuolisesti.

Palveluiden saatavuuteen on kiinnitetty huomiota, mm. perinteisistä kesäsuiluista on kokonaan luovuttu sekä järjestetty matalan kynnyksen palveluita (esim. Ensiohjaus Ensio). Toimintaprosesseja kehittämällä on saatu lyhennettyä odotusaikoja.

Tampereen mielenterveys- ja päihdepalveluissa läheteiden määrä on kasvanut vuosien 2012 - 2016 välillä 44%. Tänä aikana on tehty palveluverkkomuutos (2013), siirretty päihdepalveluita omaan tuotantoon ja tuotettu Oriveden mielenterveys- ja päihdepalvelut, mutta pääosin volyymin lisäys tulee lisääntyneistä perustason lähettämistä asiakkaista. Suurin ikäryhmä hoitoon tulijoista ovat 18–29 -vuotiaat. Kokonaisuutena hoidossa on nykyisin yli 10 000 potilasta (vuosina 2012- 2016 nousua 31 prosenttia).

Haasteena koko järjestelmän kannalta on mm. se, että perusterveydenhuollossa mielenterveystyöpareille on ajoittain jonoja, jotka vaikeuttavat potilaan nopeaa pääsyä avun piiriin ja tuovat paineita siirtää potilaita mie-

lenterveys- ja päihdepalveluiden avohoidon psykiatriseen erikoissairaanhoidon. Ajoittain perustasolle hyvässä hoitotasapainossa siirretty mielenterveys- ja päihdepotilaat palaavat takaisin psykiatrian poliklinikalle. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa keskitytään paljon akuuttihoitoon. Tavoitteena on saada potilaille enemmän henkilökohtaisia kontakteja ja intensiivisempää hoitoa. Potilaiden tukemisessa kolmannella sektorilla on tärkeä rooli. Kehittämisyhteistyö kolmannen sektorin kanssa on aktiivista. Palvelut järjestetään valtuuston osoittamalla rahoituksella.

2. Miten Tampereella panostetaan nyt ja tulevaisuudessa ennaltaehkäiseviin ja matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin?

Yhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö panostaa ennaltaehkäisyyn, samoin mielenterveys- ja päihdepalveluissa järjestetty omaisneuvonta. Perustason henkilöstölle on järjestetty mm. Mielenterveyden ensiapu -koulutuksia. Lisäksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa on käytössä Lapset puheeksi -toimintamalli ja perhekeskeinen työote. Hoidossa oleville on tehostettu päihteiden käytön puheeksiottoa ja potilaille opetetaan ahdistuksen hallintakeinoja estämään uudelleen sairastumisen riskejä. Käynnistymässä on Toivosta turvaan-projekti yhteistyössä FinFamin kanssa, jossa tuetaan lapsiperheitä vanhemman sairastuessa mielenterveys- tai päihdehäiriöihin.

Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluihin on kehitetty valtakunnallisen Mieli-ohjelman mukaisesti. Matalan kynnyksen palveluja ovat ensiohjaus Ensio, akuuttipsykiatrian päivystyspuhelin ja kotiin suunnattu tuki (Konsti), joihin pääsee ilman läheteitä. Tulevaisuudessa lisätään sähköisen asiointin palveluja matalan kynnyksen palveluja tukemaan.

3. Miten Tampere varautuu sote- uudistuksen vaikutukseen mielenterveyspalveluihin?

Tampereen mielenterveys- ja päihdepalveluiden edustus on huomioitu Pirkanmaan SOTE-työryhmissä ja niissä toimitaan aktiivisesti osana tulevaisuuden suunnittelutyötä.

Palveluiden kehittämisessä huomioidaan alueellisuus jo nykyisin. Yksi keskeinen kehittämisteema on ollut yhteistyö Pirkanmaan sairaanhoitopiirin psykiatrian kanssa, jossa on käynnistetty yhteistyötä esim. hoitopolkujen kehittämiseksi. Eri potilasryhmien osalta alueellisuutta on huomioitu: Tampereelle perustetaan 2018 syömishäiriöyksikkö, joka tuottaa palveluita koko Pirkanmaalle, neuropsykiatrisille ja päihdepsykiatrisille potilaille suunni-

tellaan yhteistä alueellista polikliinista toimintaa. Asiakasetelien mahdollisuuksia mietitään, esim. psykoterapiapotilaille jo pilotoidaan muiden palveluntuottajien hyödyntämistä. Henkilöstölle järjestetään koko Pirkanmaan alueelle yhteisiä koulutuksia, jotka suunnitellaan eri toimijoiden kanssa yhdessä.

Kaunista ja kuulasta syksyä teille kaikille !

Otan mielelläni palautetta vastaan, esim. mistä haluaisitte lisätietoja.

Sähköpostini on aila.dundar@kotikone.fi.

Ottakaa rohkeasti yhteyttä.

Aila Düндar-Järvinen

**ÖLJYPOLTINHUOLTO
KEIJO HAVERINEN**

Yli 40 vuoden
kokemuksella

0400 236 955
keijo.haverinen@nic.fi
Kiertotie 4, 33450 Siivikkala

SIIVOUSSISSIT®
Ja elämäsi on siistiä

Siivous- ja kotipalvelut
040 537 9111
www.siivoussissit.fi

**KANNATTAISI
MUUTEN KYSYÄ
POLTTOÖLJY-
TARJOUSTA**

Hatanpäänvaltatie 40
33900 Tampere
Puh. 03-2122 747

LUOTTAMUSMIEHEN *palsta*

Luottamusmiehen penkiltä

Kesää odoteltiin, mutta sateita saatiin. Hellepäiviä ei tainnut sattua montaakaan Tampereen seudulle. Nurmikot ovat kasvaneet kosteudesta johtuen ihan silmissä. Kesään liittynyt kummallisuus oli viestinnässä. Erään päivän uutisoinnissa todettiin, että kantarelleja ei saada kuivuudesta johtuen. Sitten toisaalla todettiin, että mansikkasato jää heikoksi kosteudesta johtuen! Nyt ollaan kuitenkin menossa kunnallispolitiikassa kohti syksyä tuoreiden ajatusten voimalla. Tuoreutta tuo myös uusi pormestariohjelma ja sen painotukset.

Puista on ollut puhetta edellisen kirjoitukseni jälkeen. Yritän täsmentää tontilla kasvaviin puihin liittyviä viranomaisohjausta. Näihin täsmennyksiin olen saanut tietoja rakennusvalvonnasta. Ohjeistus lähtee jo maankäyttö- ja rakennuslaista. Maankäyttö- ja rakennuslain 128 pykälän mukaan maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa.

Tampereen rakennusjärjestyksen 49 § määrittelee kiinteistön puiden kunnon valvonnan: ”Tontin omistajan tai haltijan on valvottava kiinteistönsä puiden kuntoa. Mikäli puu on ympäristölleen vaarallinen, tontin omistajan tai haltijan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin. Puiden kunto voidaan tarpeen vaatiessa todeta kuntokartoituksella.”

Rakennusvalvonta ohjeistaa sitten käytännön toimia, jos halutaan kaataa kiinteistöltä

puuta. Rakennusvalvonnassa on luotu ”kevennetty lupamenettely” muutaman puun kaatamiseen. Omalta tontilta voi, vaikutuksiltaan vähäisissä tapauksissa, kaataa yksittäisiä puuta ilman rakennusvalvonnan erillistä maisematuulupua, kun

- hakee kaikilta naapuritonttien haltijoilta suostumukset suunnittelemaansa puunkaato-toimenpiteelle
- varmistaa, että puu ei ole kaavalla suojeltu tai muutoin maisemallisesti merkittävä

Vähäisenä tapauksena pidetään puiden kaatoa, jotka eivät ole suojeltuja tai maisemallisesti arvokkaita, eikä naapuri vastusta puun kaatoa. Kaikissa puunkaatotapauksissa toivotaan, että naapurit pääsevät keskenään sopuun kaadetavista puista.

Tapauksissa, joissa naapuri vastustaa puun kaatoa, noudatetaan virallisempaa menettelyä. Jos puun kaadosta on erimielisyyksiä naapurien kesken, on asiasta pyydettävä rakennusvalvon-

nasta alueen tarkastusinsinöörin lausunto. Lausunnosta ja katselmuksesta peritään taksan mukainen korvaus, joka on nyt 400 euroa. Voidaan hakea myös maisematyölupaa, jossa laajemmin puntaroidaan puun kaatamisen vaikutukset.

Kaupungin vuokratonteilla puiden kaadosta tulee sopia kiinteistötoimen kanssa. Lisäksi puiden kaadossa tulee välttää lintujen pesintäaikaa 1.4.- 31.7. Jos puita halutaan kaataa pesintäaikaan, on asiassa otettava yhteyttä kaupungin ympäristötoimeen.

Toinen asia on sitten, jos naapurikiinteistön puu tuottaa haittaa oksistolla tai juuristolla. Nämä asiat ratkaistaan vuodelta 1920 olevan naapurisuuhdelain perusteella. Lain 8 pykälä toteaa: ”Se, jolle oman tahi nautinto-oikeudella hallitsemansa maan käyttämisestä johtuu haittaa naapurin alueelta tunkeutuvista juurista, olkoon oikeutettu ottamaan ne pois. Sama olkoon laki sieltä ulottuviin oksiiin nähden, ellei omistaja kohtuullisessa ajassa siihen kehotuksen saatuaan niitä poista.”

Naapurisuuhdelaki kuuluu siviilioikeuden piiriin, eikä sitä tulkita rakennusvalvonnassa. Tuomarimme Tarmo Lahtinen on palstallaan taannoin avannut lainkohdan tulkintaa. Toivottavaa olisi, että hän voisi kerrata laintulkintaa näiltä osin lehden palstoilla tulevaisuudessa.

Rakennusvalvonta on lisäksi laatinut ohjeen puiden istutuksesta tonteilla. Ohjeen mukaan suuria puita ei tulisi istuttaa naapurin rajan tuntumaan edes naapurin suostumuksella, sillä täyskasvuiset puut voivat varjostaa tarpeettomasti. Ohjeella tavoitellaan, että oksisto ja juuret pysyisivät omalla tontilla, siksi etäisyyden naapurin rajasta tulee olla vähintään 5 metriä. Ohjeen mukaan hedelmäpuiden osalta etäisyys naapurin rajaan voidaan puolittaa.

Ohjeessa korostetaan, ettei suuria puita tulisi istuttaa myöskään 5 metriä lähemmäksi rakennusta, sillä puiden juuret saattavat tukkia salaojia ja lehdistö pitää julkisivut kosteana.

Johtopäätöksenä voisi pitää, että suurien puiden istuttamista kannattaa harkita hyvin tarkkaan niiden myöhempien haasteiden takia. Puut kasvavat yllättävän nopeasti. Kiinteistölle tuotu hyvä ruokamulta ja nurmikon lannoitus voivat vielä nopeuttaa kasvua. Yllättäen puu on voinut kasvaa sellaiseksi, että sen kaataminen on vaikeaa ja kallista.

Yhteisölliseen omakotiasumiseen kuuluu jatkuva keskustelu naapuruston kanssa. Tällöin olisi hyvä keskustella ja sopia myös kiinteistöllä olevista istutuksista ja puista sekä niiden haittojen poistamisesta. Fiksua omakotiasumista on tietysti huolehtia itse omista puistaan niin, etteivät ne tuota haittaa naapureille eikä itsellekään.

Nostaisin lopuksi vielä kaksi asiaa esille. Ensimmäkin liikenneturvallisuudesta käytiin napakka keskustelu valtuustossa. Kriitikkiä sai ehdotus yleisestä nopeusrajoituksen alennuksesta 30 km/tunnissa. Monessa puheenvuorossa tuli esille, ettei pelkkä nopeusrajoituksen alennus tuota liikenneturvallisuutta ja asumisviihtyyttä. Yhdyskuntalautakunta käsitteleekin asian linjauksena uudelleen.

Keskustelua ja kyselyitä on tullut myös valokuidun rakentamisesta omakotialueilla. Asiasta puhuttiin hieman jo keskusjärjestön kokouksessa. Valokuitua on rakennettu Linnainmaan yhdistyksen alueella. Nyt pitäisi selvittää miten ja millä ehdoilla valokuituverkko voidaan muuallekin rakentaa.

Valtuustossa käytiin keskustelua myös rakentamisen perusteista. Erityisesti puhuttiin mihin kaikkialle voidaan kerrostaloja rakentaa. Huoli on varsinkin omakotialueiden liepeillä, joissa kerrostalojen rakentaminen muuttaa alueen luonnetta varsin merkittävästi. Palaan tähän asiaan seuraavassa lehdessä.

***Oikein hyvää syksyä
toivoo Matti Höyssä***

LVI-TEKNIIKAN MEGA-, MIDI- JA MINITRENDIT

Aikoinaan paremman väen kodeissa kaakelipintainen varaava uuni oli megatrendi. Muulla väellä se oli peltipintainen pönttöuuni.

LVI-alallakin leviää ajoittain ns. megatrendejä eli ratkaisuja, joita aletaan yleisesti käyttää. Omakotitaloissa tällaisia ovat aiemmin olleet erityisesti sähkölämmitysjärjestelmän täydentäminen ilma/ilmalämpöpumpuilla ja vesikeskuslämmityksen kattilan korvaaminen maalämpöpumpulla sekä vesi-, viemäri- ja sa-

laojaputkistojen uusiminen. Megojen lisäksi on ollut pienempiä mini- tai miditrendejä: sähkölämmityksen korvaaminen vesikeskuslämmityksellä, jota lämmitetään maalämmöllä, öljykattilan korvaaminen pellettikattilalla tai ilma/vesilämpöpumpulla, sähkölämmityksen täydentäminen varaavalla takalla (on uusissa

rakennuksissa tavanomaista), painovoimaisen ilmanvaihdon muuttaminen koneelliseksi tulo/poistoilmanvaihdoksi, joka saa lämpönsä lämmöntalteenotosta tai poistoilmalämpöpumpusta ja samalla talon tiivistäminen, ja patterilämmityksen korvaaminen lattialämmityksellä.

Trendejä ovat vauhdittaneet energian hinnan nousu, huoli ilmaston lämpenemisestä ja samalla meren pinnan noususta ja mm. suurista pakolaisvirroista. Toisaalta myös tekniikan ja osaamisen parantuminen ja positiiviset kokemukset ovat vaikuttaneet. Myös lvi-tekniikan uusimistarve, pyrkimys parempaan sisäilmaan ja varallisuuden kasvu on pistänyt ihmiset investoimaan.

Seuraavaksi megatrendiksi ennustavat jotkut aurinkopaneeleita. Paneelien hinnat Kiinassa ovat laskeneet jo 30 senttiin tehowattia kohden. Meillä EU-tullien, logistiikan ja kaupan kustannusten sekä arvonlisäveron jälkeen tyyppillisen nimellisteholtaan 270 watin paneelin hinta on enää luokkaa 170 € eli runsas 60 snt/W (kun ostaa paneeleita kuormalavallisen eli 27 kpl, josta riittäisi kahdelle omakotitalolle) Vielä alkuvuodesta tyyppillinen paneelin ominaishinta oli 1,2 snt/W. Jos vielä vaihtosuuntaajien eli verkkoinverttereiden hinta sekä asennuskustannukset laskevat, pääsee trendi lentoon.

Börje Hagner

***Sinulle*, joka olet menettänyt läheisesi,
- palveleva perheyrietyksemme**

Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen

Leena Mäkipää-
Koivumäki

Lähes vuosisata hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17, (03) 255 4102 • Kauppakatu 12, (03) 253 1720
• Aleksanterinkatu 15 (Htsto Vuori), (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

Asianajaja, oik.lis. Tarmo Lahtinen vastaa Omakoti-Viestin lukijoiden kysymyksiin, jotka koskevat mm. kiinteistöjuridiikan ajankohtaisia asioita. Kiinnostavat aiheet tai selvitettävät tapahtumat tulisi esittää Lahtiselle hyvissä ajoin ennen seuraavan lehden ilmestymistä. Luonnollisesti juristimme antaa alan neuvoja maksutta yhdistyksen jäsenille ja tarvittaessa hoitaa niitä pidemmällekin kohtuuhintaan.

Yhteystiedot:

puh. 03 2128909, 040 5477874

asianajolahtinen@elisanet.fi

Puolisoiden keskinäisestä testamentista

Leskeksi jääneen aviopuolison oikeudellista asemaa alettiin vahvistaa voimakkaasti viime vuosisadan loppuvuosikymmeninä.

Suuri muutos oli jo vuonna 1966 voimaan tullut säännös puolison perintöoikeudesta. Säännös koskee tilannetta, jossa puoliso kuolee ilman omaa rintaperillistä. tällöin hänet perii eloon jäänyt leski. Leskenkin kuoltua leskellä oleva omaisuus pääsääntöisesti jaetaan tasan kummankin puolison oman suvun perillisille, jos heitä on.

Ennen lain muutosta lesken suojatonta asemaa suojattiin puolisoitten laatimalla yhteisellä keskinäisellä testamentilla, jossa he määräsivät leskelle, kumpi se sitten puolisoista olisikin, lisäturvaa pesän omaisuudesta. Hyvin yleinen keskinäinen testamentti oli sellainen, jossa omaisuus toisen kuoltua määrättiin leskelle ja leskenkin kuoltua testamentissa oli puolisoitten yhteinen jatkomääräys siitä, mihin omaisuus sitten menee.

Ennen lain muutosta tilanne oli siis lesken kannalta turvaton. Osa puolisoista havaitsi laisaa olevan epäoikeudenmukaisuuden. He tekivät testamentin. Toiset eivät olleet riittävän valvutuneita, jolloin leskelle tuli ongelmia ensin kuolleen vanhempien tai sivuperillisten vaateissa pesästä omaisuutta.

Lain muutos joka turvasi myös lesken asemaa oli se, että leski sai oikeuden hallita pesän jäämistöä jakamattomana. Jos ensin kuolleen rintaperilliset vaativat kuitenkin jakoa tai lakiosaansa, lesken yleinen pesän hallintaoikeus ei kohdistunut eikä kohdistu kuitenkaan kaikkien pesän omaisuuteen. Leskellä on kuitenkin aina eräitä pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta hallita puolisoitten yhteisesti käyttämää asuntoa ja sen asuinirtaimistoa. Vaikka asunnon omistaisi ensin kuollut yksinkin, tämä oikeus on leskellä. Tämä lesken ns. vähimmäissuoja tarkoittaa siis asunnon käyttö- eli hallintaoikeutta. Leski ei saa esim. yksi ryhtyä myymään asuntoa. Ensin kuolleen perillisiltä on kysyttävä myyntiin lupa. Kun vertaa tätä lesken asunnon hallintaoikeutta em. lesken perintöoikeuteen, niin hallinta on tietysti paljon heikompi. Kun leski perii puolisonsa, leski saa omistusoikeuden pesän omaisuuteen ja hän voi myydä yksin sen asunnonkin.

Lesken asemaa tuli turvaamaan myös ns. tasinkoprivilegi. Uusi säännös koski kuitenkin vain leskeä, joka oli rikkaampi kuin ensin kuollut. Avioliitossahan on periaate, että avioliiton aikana kumpikin puoliso omistaa oman omaisuutensa. Esimerkiksi virallismerkinnot kuten kiinteistöjen lainhuudot, asunto-osakkeiden osakasmerkinnät, pankkien tilimerkinnot ja vaikkapa auton rekisteröintimerkintä osoittavat puolisoitten erillisomistusta. Tasinkoprivilegillä tarkoitetaan ”rikkaamman” puolison oikeutta ensin kuolleen jälkeen tehtävässä osituksessa

ilmoittaa, että hän ei anna osituksessa tasinkona omaisuuttaan ensin kuolleen rintaperillisille. Avioliitossa voimassa oleva avio-oikeushan tarkoittaa sitä, että puolisoitten avioliitto ikään kuin yhdistää kaiken pesän omaisuuden. Leski saa avio-oikeutensa nojalla arvossa toisen pesäpuolikkaan ja toinen puolikas menee perintönä rintaperillisille. Tasinkoprivilegi tekee tästä pääsäännöstä siis poikkeuksen.

Näin nykyisin lesken asema jo pelkällä lainsäädännöllä on kohtalaisen hyvä. Tästä huolimatta puoliset tekevät paljon keskinäisiä testamentteja, joilla he pyrkivät entisestään parantamaan lesken asemaa.

Korkein oikeus on antanut ennakkopäätöksen (KKO:2017:49, löytyy Finlex.fi, ennakkopäätökset), jossa se käsittelee uudenkin lainsäädännön valossa testamentin teossa em. selvitettyjä periaatteita.

Aviopuolisot olivat A ja B. A kuoli 1996. B kuoli 2012. A:lla oli omia rintaperillisiä, B:llä ei. Testamentissa puoliset määräisivät, että kaikki omaisuus jää täydellä omistusoikeudella eloonjääneelle puolisolle. Testamentissa ei ollut tois-sijaismääräystä siitä, mihin omaisuus menee, kun leskikin kuolee. B:n kuoltua hänen sisarensa otti koko jäämistön haltuunsa.

A:n rintaperilliset vaativat vahvistuskanteella C:tä vastaan, että molempien puolisoitten kuoltua omaisuus oli jaettava sekä A:n että B:n perillisille.

Tuomioistuimet joutuivat ratkaisemaan kiistaa testamentin tulkinnasta. Kun testamenttipaperista asiaa ei voida täydellä varmuudella sanoa, tuomioistuimen pitää kanteesta ratkaista tulkintaongelma. Pohjois-Savon käräjäoikeus katsoi erinäisiin yksityiskohtiin viitaten, että

puolisot olivat tarkoittaneet, että molempien kuoltua omaisuus oli menevä molempien puolisoiden perillisille.

Itä-Suomen hovioikeus päätyi tulkintaan, että kun kyseessä oli nimenomaan puolisoiden välinen ns. täysi omistusoikeustestamentti, niin koko pesä B:n kuoleman jälkeen oli menevä yksin hänen perillisilleen (ilmeisesti vain C).

Korkein oikeus vahvisti hovioikeuden tuomion lopulliseksi.

Tuomiossa näyttäytyi nähdäkseni vahvasti ajatus siitä, että keskinäisissä testamentteissa täydestä omistusoikeudesta puhuminen tarkoittaa nimenomaan sitä, että omaisuus oli lopulta menevä viimeksi eläneen sukulaisille. Toisaalta tuomiossa tuotiin selvästi esille se, että jos puolisoiden todellisesta tahdosta olisi saatu riittävää todistelua toiseenkin suuntaan, niin asia olisi voitu ratkaista toisinkin.

Kun tällaisiin tilanteisiin törmää, niin moni varmaan miettii, että on vaikea sanoa, mitä puoliso todella ovat tahtoneet. Asioista ei varmaankaan heidän elinaikanaan paljoa puhuta. Testamentin todistajatkaan eivät ehkä koskaan kuulleet mitään ylimääräistä tulkintaa ajatellen.

Oppi edellä olevasta ainakin on se, että jos on olemassa tällaisia tulkinnanvaraisia testamentteja, ja molemmat tekijät vielä elävät, kannattaisi tehdä uusi paperi, jossa siihen tulevalla toissijaismääräyksellä tarkennettaisiin se, mitä tapahtuu, kun molemmat tekijät ovat kuolleet.

Tampere 9.8.2017.

*Tarmo Lahtinen
Asianajaja, Tampere*

TEEN TYÖT JOSTA ET ITSE SELVIÄ

- Pihapuiden kaadot
- Risujen / puiden pois kuljetukset
- Kantojen poisto tonttia rikkomatta
- Pensas- / kuusiaitojen leikkaukset
- Pihan- / maanmuokkaukset
- Rännien puhdistus ja ulkopuolelta pesu
- Omakotitalojen / kesämökkien ulkomaalaukset
- Ym. koti- / mökkityöt

Kysy lisää!

Tmi Avuksileo
Puh. 040-961 5932

Muista kotitalousvähennys.
Vastuuvakuutus on!

Yli 25 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitukset
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset

ÖLJYKOLMIO OY

Puh. 010 286 6080
(hinta 0.0282/puhelu+0.0595/min)

www.oljykolmio.fi

Katossa reikä, eikä!

Tämän voimme taata:
Miehet ja tuotteet samaa maata!

Ainoa 100 % suomalainen toimitusketju, ilman välikäsiä

- Varaudu syksyyn, katto 2 päivässä!
- Laadukas ja tehokas asennus, joka pitää pihasikin siistinä
- Markkinoiden parhaat takuut
- Vesiveikin kestävät kattovarusteet

SOITA 03 3390 0401

Paikalliset pojat!

Alun ensimmäinen Suomessa!
Laatu-sertifioitu
 ISO 9001: 2015

HÄMEEN LAATUREMONTTI

www.laaturemontti.fi
 Pirkanmaan yksikkö

Pirkanmaalainen kärkiyritys työllistää yli 500 henkeä ja lupaa talolliselle katon kahdessa päivässä

Hämeen Laaturemontilla on sympaattinen tarina. Yrityksen toimitusjohtaja Kimmo Riihimäki aloitti 1990-luvun laman keskellä velipoljaltaan lainaamallaan Hiacen-rämällä matkan, joka on laajentunut yhden miehen ja lapsilisärahoilla ostetun akkuporakoneen firmasta yli 500 henkeä työllistäväksi kattoalan kärkiyritykseksi. Kimmo Riihimäki kertoo yrityksen nettisivuilla työskentelevänsä katoilla tänäkin päivänä osana asennusporukkaa ja perehdyt-

tävänsä uusia työntekijöitä. ”Olen mieltynyt paljon enemmän peltiin kuin paperiin”, toimitusjohtaja toteaa.

Ennen yrityksen perustamista, Riihimäki oli työskennellyt sadevesijärjestelmiä ja kattoturvatuotteita valmistaneen Vesiveikin palveluksessa. Vanha suola janotti ja Hämeen Laaturemontti –konserni osti Vesiveikin v. 2016. Kummankin yrityksen sertifioidut tuotteet ja asentajat takaavat laadun, kun asiakkaat saavat

saman katon alta markkinoiden parhaat katot, sadevesijärjestelmät ja kattoturvatuotteet.

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestön hallitus vieraili ja piti oman kokouksensa Hämeen Laaturemontin tehtaalla, yrityksen alkulahteilla Pirkkalassa. Henkilöstön kertoessa työstään ja tuotteistaan kuulija ei voinut olla kokematta, että toimitusjohtajansa sanat: meillä jokainen tekijä on samanarvoinen, pitävät paikkaansa. Into tehdä ja toteuttaa laatua näkyy myös lopputuloksessa. Asiakkaat ovat tyytyväisiä. Kattoremontti hoituu parissa päivässä, niin luvataan ja lupaukset pidetään.

Tuomme tullessamme ja viemme mennessämme

Pääsimme kiertämään Laaturemontin tehtaalla ja piha-alueella saimme kuulla myös yrityksen ympäristövastuusta. Jokaisen kattoremontin toteutuksessa yritys huolehtii, että kaikki materiaali toimitetaan kohteeseen yhdellä kertaa ja myös purkujäte vietään lajiteltuna pois kerralla kohteen valmistuttua. Yrityksen omassa lajittelukeskuksessa puujäte hyödynnetään suoraan hakkeeksi ja lämpöenergiaksi, jolla hoidetaan tuotantohallin lämmöntuotanto. Yli 95 % kaikkesta jätteestä kierrätetään.

Hämeen Laaturemontti esittelee mielellään tuotteitaan Omakotiyhdistyksille. Kannattaa kysyä yrityksen edustajaa yhdistyksen kokoukseen ja on myös mahdollista päästä kokoukseen heidän tiloihinsa.

**ASIOI
VERKOSSA!**

www.pjhoy.fi/verkkopalvelut

- päivitä asiakastietosi
- tarkista seuraava jäteastiatyhjennys
- muuta tyhjennysvälejä
- tilaa uusi jätehuoltopalvelu

Tarvitset omien asioiden hoitoon käyttäjätunnuksen (asiakasnumerosi) ja salasanan (laskunnumero/oma salasana).

**PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO**
www.pjhoy.fi

**Omakotiviesti ei synny ilman ilmoittajia, siis
SUOSIKAA ILMOITTAJIAMME!**

Antti Karjala laulaa ja toivoo lumilingolle edes vähäsen käyttöä

Järvensivussa asuu yli 40 vuotta omakotitaloan mies, jolle laulaminen ihmisten iloksi on intohimo.

Antti Karjala kertoo olevansa itseoppinut laulaja. Hän teki vuosina 1965 – 97 tuhansia keikkoja Suomessa ja Ruotsissa. Ensimmäinen pidempi pesti oli toimia solistina Pasu Renvallin yhtyeessä, jossa hän kiersi tanssilavoja ja ravintoloita neljä vuotta. Sen jälkeen hänelle tuli oma orkesteri taustalle ja se sai kotipaikan mukaan nimekseen Tammerkoski. Antti Karjala & Tammerkoski teki kiertueita halki Suomen Hangosta Pudasjärvelle ja usein myös soittivat lahden takana Tukholmassa ja Göteborgissa. ”Ruotsiin oli muuttanut paljon porukkaa Suomesta ja totta kai halusivat tanssia kotimaisen tanssimusiikin tahdissa.” Tammerkosken tarina kesti 27 vuotta. ”Vain kolmen vuoden ajan tein sitä päätyökseksi”, Antti kertoo. Hän teki varsinaisen työuransa eli 30 vuotta postin palveluksessa. ”Kantajan työ, joka usein päättyi jo puolilta päivin tai vähän jälkeen sopi yhteen tämän lauluharrastukseni kanssa.” Siihen aikaan lähes joka ravintolassa ja joka arki-ilta soitti sama yhtye. ”Voiman ravintola, Työväentalon ravintola ja monet muut tulivat tutuiksi. Ja myös ihmiset, jotka tulivat tanssimaan.”

Antti Karjala käy jonkun kerran kesässä mökkipitäjässä olevalla Toivolan Lavalla. ”Ihan lattialla pyörähtämässä ja vaimon kanssa lavatunnelmasta nauttimassa.” Moni Antin lavalla tunnistama on tullut kysymään, etkö vielä nousisi esiintymiskorokkeelle ja laulaisi meille. ”Siitä tuli puhetta myös Toivolan Tanssien la-

Airi ja Antti Karjala Toivolan lavalla Antin keikan jälkeen

vaisännän kanssa ja tässä sitä nyt ollaan”, Antti Karjala innostuneen oloisena toteaa. Antin ääni on kuin ennen, kehuivat kaikki vuorollaan kun mies kävi laulamassa illan pääorkesterin pitäessä väliaikansa. Miksi et sitten enää laula? ”Vaimo pistää hanttiin”, Antti nauraa. Kun mies ei ollut koskaan kotona, piti Airi Karjalan hoitaa omakotitalon työt. Talo oli kyllä tuttu, sillä Airin vanhemmat olivat sen jo rakentaneet. ”Minä tein aina lumityöt, että bändin palatessa yöllä keikalta auto mahtui pihaan”, Airi Karjala hymyilee. Johon mies jatkaa: ”Ostin lumilingon silloin kun viimeksi oli paljon lunta. Sen jälkeen sitä ei juuri ole tarvittu.”

Teksti ja kuvat Raisa-Tiina Lahtinen

Huikkaan-Ruotulan omakotiyhdistys

Kesäjuhlat 17.8.

Huikkaan-Ruotulan omakotiyhdistys vietti perinteistä kesäjuhlaansa to 17.8. Pekanaukiolla.

Juhlan onnistumista varmistamaan oli tilattu aurinkoinen ja tuuletton sää ja tunnelmallista musiikkia. Tarjolla oli vadelmakermakakua kahvin ja mehun kera, ja makkaragrillikin kuumeni.

Kelpasi siinä lasten haakea juoksukilpailusta palkintonsa ja vanhempien turista ystävien ja harvemmin tavattujen naapureiden kanssa!

Kuvat: Aino ja Börje Hagner

Hannu Kuusinen ottaa vastaan ilmoittautumisia lasten juoksukilpailuihin.

Vanhat omakotiaktiivit istuvat varjossa, edessä Rauno Heikkilä

Riitta Lindell-Kananen on järjestänyt lapsille lippuvisan.

Omakotiyhdistyksessä ahkeroineet Marika Toivonen ja Timo Leinonen saavat huomionsoituksen Hannu Kuusiselta.

Aino Hagner vaihtaa kuulumisia Pekka ja Ulla-Maija Arolan kanssa.

Lämpölaitehuolto Honkiniemi

- Öljypoltin asennus ja -huolto
- Kattilahuonesaneeraukset
- Säiliöasennukset
- Lämmönsäätöautomatiikat
- Aurinkolämmityslaitteiden asennukset
- Tarvikemyynti

P. 040 3544 885

honkiniemi@hotmail.com

www.honkiniemi.com

KESÄTYÖ Omakotiyhdistyksessä

Osuuspankki tarjosi neljällekymmenelle nuorelle mahdollisuuden työskennellä eri yhdistyksille. Hakijoita oli lukuisia ja vain pieni osa siitä sai kesätyöpaikan. Olin itse yksi onnekkaita.

Lähetin hakemuksen viiteen eri paikkaan ja yhdestä tulikin kutsu työhaastatteluun. Haastattelu jännitti minua, sillä se oli ensimmäinen työhaastatteluni. Lopulta kaikki sujui hyvin ja pian pääsinkin työn pariin. Sain siis paikan Kalkun Omakotiyhdistykseltä. Tehtäviini kuului muun muassa jättipalsamin kitkeminen Kalkun omakotialueen lähellä sijaitsevalta natura-alueelta. Parina päivänä keräilin myös roskaa Kalkun alueelta.

Työ oli mukavaa, erityisesti kauniina kesäpäivinä oli hienoa saada työskennellä ulkona. Työskentelin yksin ja sen takia työssä vaadittiinkin itsekuria ja oma-aloitteisuutta. Ja vaikka kasvien kitkeminen saattaa kuulostaa melko helpolta työltä, kyllä se silti oli välillä rankkaa. Yksin puskissa kyykkiminen koitui välillä tylsäksi, mutta onneksi pari ohikulkijaa piristi keräilyä kysymyksillään.

Kaiken kaikkiaan olen kiitollinen, että sain kesätyöpaikan, sillä nyt olen taas yhden kokemuksen rikkaampi.

*Oona Lindell, 15v.
Kesätyöläinen*

Jättipalsami on nopeasti leviävä vieraslaji, jonka hävittäminen ei ole vaikeaa

- Jättipalsami on mehevävartinen ruoho, joka kasvaa 1,5-3 metriä korkeaksi.
- Kukinto on pystyssä oleva terttu.
- Kukkien väri tummanpunaisesta valkoiseen
- Uudistuu vain siemenistä, jotka sinkoavat ympäristöön jopa 7 metrin päähän.
- Leviää räjähdysmäisesti.
- Kasvi on lähtöisin Himalajalta.

Jättipalsamin torjunta

- Hävittäminen ei vaadi työkaluja, suojarusteita eikä juurikaan voimaa
- Kitke viimeistään kukinnan alkaessa ja jatka loppusyksyyn saakka.
- Kasvi irtoaa helposti juurineen
- Selvästi rajautunut kasvusto voidaan myös niittää läheltä maanpintaa 2-3 kertaa kesässä
- Älä jätä kasveja maahan tai heitä kompostiin tai metsään, vaan kerää kasvit jätessäkkiin. Pieniä määriä voi hävittää sekajätteen mukana, suuret määrät voi toimittaa jäteasemille.

Mitä tehdä, jos vieraslajit valtaavat omakotialueitamme?

Ehdota omakotiyhdistyksellesi vieraslajien hävittämistalkoita ensi vuoden toimintasuunnitelmaan. Puutarhahanskat käsiin, kumisaappaat jalkaan ja jätessäkkejä mukaan. Kalkun Omakotiyhdistys onnistui saamaan nuoren kesätyöntekijän kitkentää hoitamaan. Jättipalsamin kohdalla se on hyvä vaihtoehto, mutta terveydelle vaarallisten jättiputkien hävittäminen vaatii järeämmät keinot suojavaatetuksineen, joten sen tuhoamiseen tarvitaan aikuista talkooväkeä.

Teksti: R-T Lahtinen

Lähde: Ely-keskus ja ympäristö.fi

jaarli oy
Pukkilantie 2, 14200 TURENKI
www.jaarli.fi
Ari Turunen 050 332 0529 ari.turunen@jaarli.fi

Elastic Pipe Oy haluaa tehdä 100-vuotiaan Suomen kunniaksi hyvän teon pitkäaikaisen yhteistyökumppaninsa, Kaivopumppu Oy:n kanssa.

Anna ilmi Lotta/Sotaveteraani, jonka omakotitalo kaipaisi viemärisaneerausta (nykytekniikoilla) tehtäväksi Pirkanmaan alueelta!

Me teemme sen täysin ilmaiseksi erikseen sovittavana ajankohtana 2017-2018.

Tämä ei ole kilpailu ja Elastic Pipe Oy pidättää oikeuden itse päättää tehtävän kohteen. Tulemme julkaisemaan fb-sivuillamme kuvia kohteesta ja kertomaan työn etenemisestä.

www.elasticpipe.fi

Putkiremontin aika?

Nykyaikainen, saumaton viemärisaneeraus sukitus/massaus tekniikoilla.

Rakenteita rikkomatta.

Jo yli 150 tehtyä omakotitaloa Pirkanmaalla joiden keskihinta noin 15.000 €!!

Hannu Koskinen 0400 447 201
Aleksi Myllyniemi 040 358 0063

PYYDÄ TARJOUS!

ÄLÄ MAKSA LIIKAA.

Asiakkaidemme palautetta!

"Ainoa firma, joka piti jo kilpailutuksessa sanansa, tarjous tuli ajallaan jne. Hyvin luotettava."

"Verrattuna tavalliseen putkiremonttiin, todella helppo projekti."

"Aikataulussa pysyttiin täsmällisesti."

ELASTIC PIPE OY
Valtuutettu TKR-putkimassaurakoitsija

Utta Putkeen. Viisaasti.

www.elasticpipe.fi

Sähköposti: viemarisaneeraus@elasticpipe.fi

Ruokosmetsänkatu 19, 37550 Lempäälä

Aurinko paistaa pilvettömältä taivaalta. Lämpöä yli 30-astetta. Istuskelen laiturilla, heitto-ongella kalastaen. Tai paremminkin yritän narrata kaloja, jotka lymyilevät jossain vesistön syvimmissä montuissa, jonne kuumuus ja ilman kirkkaus on ne ajanut. Lähes tunnin onkimisen jälkeen saaliiksi ei ole noussut kalan kalaa. No jotain hyvää, ei ainakaan kalanhajua tarvi peseskellä käsistä.

Kolmivuotias tyttäreni leikkii barbi-leikkejään rantanurmikolla. Leikkeihinsä kyllästyttyään hän haluaisi ryhtyä myös onkimaan. Otan mato-ongen ja matoset. Laitan ongen kalastuskuntoon. Ojennan vavan tyttarelle ja opastan onginnassa. Yhdessä asetumme laiturille. Tytär mato-ongella onkien, minä vierestä seuraten tapahtumaa. Aluksi onginta tuottaa melkomoisia vaikeuksia. Vapa ei tahdo pysyä käsissä, siima on sekaisin, laineet kuljettavat kohon siimoineen ja koukkuineen lumpeikkoon, jonne ne takertuvat. Saan koukun ja siiman irti kaislikosta ja tytär jatkaa onkimista. Haen heitto-

ongen ja jatkan kalastusta. Hetken ongittuamme tytär hihkaisee: ”Koho hyppii, koho hyppii.” ”Nosta ylös, kalaa on tulossa,” sanon keskeytän ongintani ja tartun vapaan. Yhdessä nostamme koukun pinnanalta ja ahvenhan se sieltä nousi. Irroitan saaliin koukusta vaihdan uuden madon ja ei muuta kun uutta yrittämään. Ei kestä kauaakaan, kun kuulen: ”Taas koho hyppii.” Tytär nostaa jälleen ahvenen järvestä. Minun tehtäväni on irroittaa saalis ja laittaa onki kalastuskuntoon. Kalaonne suosii mato-onkijaa. Iloisten riemunkiljähdusten saattelemana saalista nousee tasaiseen tahtiin järvestä. Oma ongintani keskeytyy tämän tästä, joutuessani irroittelemaan kaloja tyttären ongesta. Tosin eihän siitä mitään haittaa ole, koska en ole saanut kalan kalaa. Tytär sen sijaan on kiskonut aikamoisen saaliin. ”Ot saanu niin paljon kalaa, että miikkäköhän me tommonen saalis laitetaisiin”? Kysyn. ”Jos et jaksa kaikkia perata, niin viedään loput mummulan kissalle.” Ilmoittaa tytär tomerasti.

Koska heitto-onkeen ei kala nappaa vaihdan sen mato-onkeen. Ei oikein tunnu tämäkään onki tuottavan saalista, liekö syy siinä, että joudun lähes taukoamatta irroittelemaan kaloja tyttären ongesta, enkä näin ollen pysty keskittymään täysipainoisesti omaan ongintaani.

Tytär kyllästyy onginnasta yhtä nopeasti, kun siihen innostuikin. Hän jättää ongen laiturille ja rientää takaisin rantanurmikolle jatkamaan leikkejään. Minä sen sijaan jatkan sitkeästi onkimista. ”Ei tää ny näi vaikeeta luulis olevan”, ajattelen. Aikani ongittuani saan narrattua särjen sintin järvestä. Kalaa koukusta irrotellessani kuulen rantahietikolta iloisella lapsen äänellä ”Hyvä Pentti, hyvä Pentti sääkin sait kalan!” Hän oli leikkinsä lomassa seurailut

touhujani laiturilla. En päässyt selvyYTEEN, oliko tytär tosiaan iloinen puolestani saadessani vihdoinkin saalista, vai oliko huudahduksessa pientä ivaa. Tuskin sentään vielä kolmivuotias osaa noin hienotunteisesti ja huumorilla höystettynä vitsailla vakavalla asialla.

Koska kalaonni kohdallani päättyi tähän yhteen ainoaan särjensinttiin, päätin lopettaa onkimisen ja siirryin tyttären kaveriksi Barbi leikkien pariin.

Ja tässäkin asiassa minulla oli paljon uutta opittavaa.

Ruskaista syssyä toivottelee Sillmannin Pena Kumpulasta

*Turvaa, iloa
ja terveyttä
kotiin*

Tiedustelut ja ajanvaraus 020 7342 650
www.ikifi.fi
F.E. Sillanpään katu 2, 33230 Tampere

Ikifitin palvelut ikääntyvien tueksi luotettavasti ja ammattitaidolla

- Geriatrian erikoislääkärin kotikäyntejä
- Muistineuvola
- Kotipalvelu ja kotisairaanhoito
- Verikokeiden otto kotikäynteinä
- Sosiaaliohjaajan palvelut
- IkiTrainer - liikumisen ja aktiivisen elämäntavan valmentaja
- Fysioterapiapalvelut kotikäynteinä

Keskusjärjestön myyntituotteet

Omakotiyhdistykset voivat hankkia Keskusjärjestön kautta edullisesti alla olevia tuotteita.

Tuotteet on tarkoitettu myytäväksi yleisesti myös jäsenille.

Adressit

Suru- ja onnitteluadresseja.

Hinta yhdistyksille 6 €/kpl

Löylmittari

Vuolukivinen löylmittari on tunnelmallinen lahja syksyn pimeneviin iltoihin.

Hinta yhdistyksille 19 €/kpl

Omakotitalopinssi

Omakotiasumista juhlistava pinssi on tehty visakoivusta.

Hinta yhdistyksille 4 €/kpl

Kunnianosoitukseksi ansioituneille jäsenille:

Keskusjärjestön pöytästandaari 24 €/kpl

Keskusjärjestön kultainen ansiomerkki 21 €/kpl

Pöytäkello (visakoivua) 49 €/kpl

Urheilu- ym. kilpailujen mitalisarja

sarja 7 €/kpl myydään sarjoittain.

Tuotteiden myynnistä huolehtii keskusjärjestön taloudenhoitaja Carita Sinkkonen, taloudenhoitaja.trekj@gmail.com

Syksyinen suppispasta

Sadekuuroista kesää ja alkusyksyä saa kiittää sienisadosta lähimetsissä. Loppusyksyyn saakka voimme löytää suppilovahveroita, joista saa herkullisen pastan. Jos vaihdat kerman juoksevaan flooraan tai tms. ja pekonin härkäpavusta tehtyyn härkikseen, perheen vegaaniruokaan innostunut nuorisokin tykkää.

Ohje on 4:lle.

500 g tuorepastaa
1 l suppilovahveroita
1 sipuli
1 valkosipulinkynsi
100 g pekonia
2,5 dl ruokakermaa
suolaa
mustapippuria
rucola
parmesania

Puhdista sienet lävikössä juoksevan veden alla. Älä liota sieniä, jotta ne eivät menetä makuaan. Jos haluat, voit pilkkoa sieniä hieman, mutta ne kyllä pienentyvät paistettaessa. Hienonna sipulit ja pilko pekoni. Jos käytät härkistä, se on sellaisenaan käytettävissä.

Laita vesi kiehumaan kattilaan ja lisää kiehuvaan veteen tuorepasta. Kuumenna paistinpannu ja kaada sienet siihen, anna hautua niin, että sienistä irtoava neste on lähes kokonaan haihtunut pois. Huomaa, että sienistä irtoaa paljon nestettä. Lisää joukkoon pekonit (härkistä) ja sipulit ja paista kunnes pekonit ovat saaneet vähän väriä ja sipulit kuullostuneet.

Mausta seos suolalla ja mustapippurilla. Sekoita joukkoon kerma (tai vastaava kasvispohjainen rasva) ja anna hautua noin 5 minuuttia. Ota pastan keitinvetä talteen pari desiä ja siivilöi sitten pasta. Lisää pasta sienikastikkeeseen ja sekoita. Tarvittaessa lisää hiukan pastan keitinvetä joukkoon.

Silppua rucola ja raasta parmesaani. Lisää pastaan juuri ennen tarjoilua.

Nautinnollisia hetkiä syksyyn!

t. Raisa-Tiina
Kuva: yle.fi

Minne matka 2018?

Lukijoilla on jälleen mahdollisuus vaikuttaa siihen, minne yhdessä matkustamme ensi keväänä. Tässä kolme vaihtoehtoa. Voitte ehdottaa myös jotain muuta matkakohdetta.

1. *Berliini 5 vrk bussi-, laivamatka*

Matka alkaa Turusta yölaivalla kohti Tukholmaa. Aamulla jatkamme suoraan Tukholmasta kohti Kööpenhaminaa, jonne saavumme iltapäivällä. Ajomatka n 500 km moottoritietä. Tutustumme kaupunkiin mm. vanhaan satamaan ja linnaan. Iltaa vietämme mm Tivolissa konserttia kuunnellen. Yövyimme kaupungissa. Aamiaisen jälkeen ajamme Tanskan halki ja matkaamme laivalla kohti Travemundea. Ajomatka Lybekkiin n 250 km. Pysähdymme Lyybekissä ruokailemaan ja jatkamme kohti Berliiniä, jonne saavumme n klo 17.00. Ajomatka Lyybek – Berliini n 300 km moottoritietä. Kaksi yötä Berliinissä nähtävyyksiin ja historiaan tutustuen. Matkan hinta n 590 €.

2. *Oslo 4 vrk bussi-, laivamatka*

Matka alkaa Turusta yölaivalla kohti Tukholmaa josta jatkamme heti aamusta laivalla syödyn aamiaisen jälkeen kohti Osloa. Ajomatka n 520 km moottoritietä. Matkalla pysähdymme syömään. Osloon saavumme iltapäivällä. Majoitumme hotelliin jossa olemme 2 yötä. Matkan aika tutustutaan Oslon vuonoon, Holmenkolleniin, Vigelandin puistoon, Viikinkimuseoon ja Akershusin linnaan ym. Matkan hinta n 490 €.

3. *Karjalan kierros 5 vrk bussimatka*

Matkaamme bussilla entiseen Suomen Karjalaan reittiä Tampere-Sortavala-Käkisalmi. Matkalla tutustumme mm Laatokalla sijaitsevaan Valamon luostariin. Yövymme 4 yötä hyvissä hotelleissa.

Matkan hinta n 490 €.

Lähetä toiveesi 10.11. mennessä sähköpostilla ilpo.siimes@luukku.com tai tekstiviestillä 045 1331981.

Marras- joulukuun vaihteessa ilmestyvässä

Omakotiviestissä kerromme mikä kohde tuli valituksi.

Täydellistä hautausalan palvelua vuodesta 1951

**Hautaus toimisto
OLAVI MOISIO Ky**

Tuomiokirkonkatu 26, 33100 TAMPERE
Vastapäätä Stockmannia
Puh. (03) 2124 164
Ark. 9 – 16.30

Huom. Asiakkaillemme maksuton paikoitus P-Hämpin parkkiloalassa ja Stockmannin parkkihallissa

Tavallista parempi Ruokakauppa

SUPERMARKET

LÄNSI PORTTI

Tesomankatu 4 ark. 8-21, la 8-18, su 12-18

RAISA-TIINAN peräkamari

Puhtaat valkoiset lakanat

Lapsenlapset istuivat lattialla kun aikuiset pudistivat mankelikuivan lakanan heidän ylitseen ennen viikkaamista. Hennot hiukset nousivat ilmapirran mukana kohti yllä liehuvaa puhdasta, valkoista lakanaa.

Viime kesänä aika moni kuivasi sisällä. Kun eivät edes television sääennustajat tienneet koska sataa. Tyttären perheen pesukone hajosi. Takuu oli juuri mennyt umpeen. Neljä vaivaista vuotta kesti. Hakivat pois ja toivat uuden tilalle rahaa vastaan. Lyhyt elämä kodinkoneilla. Ei kovin kestäväää kehitystä niiden innovointi. Itse pähkäilin imurin kanssa. Aika monta raatoa olen kantanut kierrätykseen. Ihmeteltyt, mitä tehdä jälkeen jääneille pölypusseille. Uuteen vaikka samanmerkkiseen eivät vanhat pussit sovi. Yksi pussitonkin on meidän perheeseemme ilmestynyt. Huutaa kovempaa kuin käyttäjänsä. Ehkä seuraavaksi harkitsen itsekseen mennä suihkivaa mallia. Voi laittaa oven kiinni ja antaa melskata omin nokkineen. Onko kellä kokemuksia robotti-imurista?

Kodit ovat täynnä laitteita ja muita vemppeleitä. Kyselläänkö naapureilta, mitenkä teillä villakoirat häädetään sänkyjen alta? Tiskaako

mies vai kone? Mikä olisi paras merkki mihinkin hommaan?

Netistä, sieltä älykännystä tai läppäristä löytyy vastauksia melkein kaikkeen. Enää ei tarvitse naapureita häiritä, vaikka kuka tietää josko se naapuri olisi itse häirikkönä netissä, siellä somen palstoilla.

Viime kesänä aika moni istui sisällä pyykkien kuivumista odotellen. Aika moni tuijotteli isompia ja pienempiä ruutuja. Ihmeen moni kerkesi kuitenkin osallistumaan kaupungin kulttuuritapahtumiin ja kurvailemaan ratikkatyömaan sikaaneissa. Kumma kesä. Ainakin minun mielestäni.

Syksy on saapunut kaupunkiin ja talven säistä ei vielä uskalleta puhua. Seuraavaa Omakotiviestiä aletaan koostaa ja juttuja kuvineen odotellaan viimeistään 15. marraskuuta saapuviksi.

Lehden jakoon toivottaisiin vauhtia. Löytöisikö jostain viisastenkiveä, millä pyöräyttäisi Omakotiviestit rivakasti jäsenistön luettavaksi?

Antoisaa syksyä omakotiväelle ja terveisiä tuntureilta!

*Raisa-Tiina Lahtinen
toimittaja*

- ÖLJY- JA KAASU-
LÄMMITYSLAITTEET
- ÖLJYSÄILIÖ-
ASENNUKSET
- KATTILAHUONE-
SANEERAUKSET
- MYYNTI, ASENNUS
JA HUOLTO

Ota yhteyttä ammattilaiseen!

GZHEL

FROM RUSSIA WITH DANCE

**50 huipputanssijaa Moskovasta
Venäjän vauhdikkain kansantanssishow**

to 19.10.2017 klo 19. Tampere, Tampere-talo

Liput: Tampere-talon lipputoimisto ja www.lippu.fi

Tarjous Tampereen omakotiyhdistyksille:

ryhmä väh. 20 henkilöä liput á 30 euroa.

SUOMI VENÄJÄ SEURA

Lisätiedot:

WWW.VENAJASEURA.COM